

Majúscules i minúscules

Esquema

A. Persones

- I Càrrecs, professions i oficis
- II Tractaments protocol·laris
- III Formes de tractament que precedeixen els noms propis
- IV Formes abreujades de tractament

B. Coses

- I Institucions, organismes, empreses i entitats
- II Documents
- III Actes
- IV Temps
- V. Lloc

Resum

A. Persones

- I Càrrecs, professions i oficis
- II Tractaments protocol·laris
- III Formes de tractament que precedeixen els noms propis
- IV Formes abreujades de tractament

B. Coses

- I Institucions, organismes, empreses i entitats
 - 1. Designació d'organismes i institucions
 - 2. Parts d'organismes i institucions
 - 3. Empreses
 - 4. Entitats
 - 5. Entitats jurídicopolítiques i religioses
 - 6. Centres, complexos i instal·lacions culturals, socials i esportius
- II Documents
 - 1. Documents legals
 - 2. Parts de les obres i els documents legals
 - 3. Documents administratius, oficials i acreditatius
 - 4. Títols (de llibres, estudis, articles, conferències, ponències, discursos, obres d'art, obres de teatre, pel·lícules, etc.)

3. Diaris, revistes i col·leccions

III Actes

1. Campionats, concursos, fires, cursos, commemoracions, exposicions, congressos, simposis i jornades
2. Programes, projectes, plans
3. Cicles educatius, estudis, disciplines i assignatures

IV Temps

1. Períodes històrics, divisions temporals i moviments artístics i culturals
2. Guerres i altres fets singulars
3. Festivitats cíviques i religioses

V. Lloc

1. L'article davant dels noms de lloc andorrans i catalans
2. Demarcacions i divisions territorials
3. Accidents i llocs geogràfics
4. Places, carrers i altres vies
5. Edificis, estances, instal·lacions esportives i parts d'aquestes construccions

A. Persones

I Càrrecs, professions, oficis i formes de tractament que precedeixen els noms propis

S'escriuen amb **minúscula** inicial:

advocat	advocada
arquitecte	arquitecta
batlle	batlle
bisbe	---
cap d'estudis	cap d'estudis
cap de Govern	cap de Govern
cap de Servei	cap de Servei
conseller general	consellera general
cònsol major	cònsol major
cònsol menor	cònsol menor
copríncep	copríncesa
degà	degana
director general	directora general
economista	economista
electricista	electricista
enginyer	enginyera
fiscal general	fiscal general
magistrat	magistrada
manador	manadora
mestre	mestra
metge	metgessa
ministre	ministra
mossèn Ramon	mare Joana
ponent	ponent
president	presidenta

professor
registrador
rei
sant Antoni
secretari
senyor Torres
síndic
subdirector
subsíndic
vicepresident

professora
registradora
reina
santa Marta
secretària
senyora Torres
síndica
subdirectora
subsíndica
vicepresidenta

II *Tractaments protocol·laris*

S'escriuen amb **majúscules** inicials (i fan escriure Senyor/a amb majúscula):

Excel·lentíssim Senyor
Honorable Senyor
Magnífic Senyor
Molt Il·lustre Senyor

Excel·lentíssima Senyora
Honorable Senyora
Magnífica Senyora
Molt Il·lustre Senyora

III *Els càrrecs s'escriuen amb **majúscula** inicial quan van precedits del tractament protocol·lari*

Excel·lentíssim Senyor Copríncep
Honorable Senyora Cònsol
Molt Il·lustre Senyor Ministre d'Economia

IV. *Formes abreujades de tractament que precedeixen els noms propis*

S'escriuen amb **majúscula** inicial:

Dr. Areny
Hble. Sr. Serra
M. I. Sr. Vila
Mn. Dalmau
Sr. Mas
St. Antoni

Dra. Areny
Hble. Sra. Serra
M. I. Sr. Vila
M. Joana
Sra. Mas
Sta. Marta

B. Coses

I. Institucions, organismes, empreses i entitats

1. Nom propi -designació- d'organismes i institucions

S'escriuen amb **majúscules** inicials:

Ambaixada d'Andorra
Ràdio i Televisió d'Andorra SA
Batllia d'Andorra
Caixa Andorrana de Seguretat Social
Cambra de Comerç, Indústria i Serveis
Servei de Telecomunicacions d'Andorra
Col·legi del Pirineu
Col·legi Janer
Col·legi Sant Ermengol
Comú de Canillo
Consell d'Europa
Consell General
Consell Superior de la Justícia
Escola Andorrana
Escola Espanyola
Escola Francesa
Fons Andorrà de Garantia d'Automòbils
Forces Elèctriques d'Andorra
Govern d'Andorra
Hospital Nostra Senyora de Meritxell
Iniciatives Turístiques d'Ordino

Institut Andorrà d'Estudis Musicals
Institut Nacional Andorrà de Finances
Laboratori Central de Salut Pública
Liceu Comte de Foix
Mútua Elèctrica de Sant Julià de Lòria
Organització Carnet Jove
Organització de les Nacions Unides
Parlament Europeu
Quart d'Ansalonga
Ràdio Nacional
Registre Civil
Registre de Comerç i Indústria
Residència Solà d'Enclar
Sindicat d'Iniciativa
Sindicatura
Tribunal Constitucional
Tribunal de Batlles
Tribunal de Corts
Tribunal dels Drets Humans
Tribunal Superior de Justícia
Unió Pro Turisme
Universitat d'Andorra

2. Designació de seccions, serveis, departaments, direccions, ministeris, comissions, àrees, etc. que componen o en què s'estructura un organisme o una institució

S'escriuen amb **majúscules** inicials

Àrea de Cultura
Assemblea General
Comissió de Finances i Pressupost
Comissió Europea dels Drets Humans
Consell de Direcció
Departament de Comerç
Direcció d'Educació
Junta Directiva
Ministeri de Medi Ambient
Ple del Consell General
Sala Penal
Secció Administrativa
Secretaria General del Govern
Servei Andorrà d'Atenció Sanitària
Servei d'Estudis

La **majúscula** inicial es manté quan els exemples dels apartats 1 i 2 es designen de manera incompleta; per exemple, *el Comú* referint-se al Comú de Sant Julià de Lòria, o *el Ministeri* quan es fa referència al Ministeri d'Economia.

S'escriuen amb **minúscula** tots els exemples esmentats quan es designen en plural i també quan es designen de manera genèrica:

els diversos ministeris
les funcions bàsiques d'un ministeri

També s'escriuen amb **minúscula** les designacions anomenades coreferents, que són aquelles diferents de les pròpies o oficials que fem servir sovint per referir-nos a un dels exemples dels apartats 1 i 2:

cambrà (per referir-se al Consell General)
corporació (per referir-se al Comú de la Massana)

empresa
ens
entitat (per referir-se a l'ORTA)
institució (per referir-se al Govern)

3. Nom propi d'empreses

S'escriuen amb **majúscules** inicials:

Bar Els Amics
Clínica Geriàtrica Santa Mònica
Hostal La Comella
Hotel Sol i Neu
Informàtica del Futur
Restaurant La Cullera

4. Nom propi d'entitats

Agrupació Sardanista La Tenora
Associació d'Amics de la Muntanya
Associació de Ramaders i Agricultors
Associació per al Desenvolupament de la Qualitat
Associació Velles Cases Andorranes
Auditori Nacional
Club Andorrà de Tir de Precisió
Cobla Marimba
Col·legi d'Advocats d'Andorra
Col·legi d'Economistes d'Andorra
Col·legi d'Enginyers Industrials d'Andorra
Col·legi de Metges d'Andorra
Cor Nacional dels Petits Cantors
Coral Joves Veus Lauredianes
Esbart Dansaire de Sant Julià
Esquí Club d'Andorra
Federació Andorrana de Futbol
La Salseta del Poble Sec
Museu Nacional de l'Automòbil
Orquestra Comunal d'Andorra la Vella
Orquestra Nacional de Cambra
Quinta Columna
Teatre Comunal

5. Designació d'entitats juridicopolítiques i religioses

S'escriuen amb **majúscula** inicial primera:

Administració local	però les administracions locals
Administració pública	però l'administració dels afers d'una empresa
Església catòlica	però església (construcció) romànica
Estat andorrà	però l'estat del benestar
Imperi romà	

6. Centres i complexos culturals, socials i esportius

S'escriuen amb **majúscula**:

Camp de Neu Ordino-Arcalís
Camp de Tir de la Rabassa
Centre Cultural i de Congressos Lauredià

Centre d'Autoaprenentatge de Català
Centre de congressos
Centre de Congressos i Exposicions d'Andorra la Vella
Centre de Gravat
Centre Esportiu d'Ordino
Centre Esportiu i Sociocultural del Pas de la Casa
Complex Esportiu i Sociocultural d'Encamp
Escola d'Art
Escola de Bàsquet
Escola de Dansa
Escola Taller Tèxtil
Estació d'Esquí del Pas de la Casa

II. Documents

1. Documents legals designació concreta d'una llei, un reglament, un decret, un conveni, un tractat, una declaració, etc.

S'escriuen amb **majúscula** inicial primera:

Acord de 24 de gener sobre el procediment per a...
Codi civil
Codi de duana
Codi de la circulació
Codi de procediment penal
Codi penal
Convenció de Viena sobre relacions diplomàtiques
Conveni europeu per a la prevenció de la tortura i de les penes o dels tractaments inhumans o degradants
Declaració universal dels drets humans
Decret del Programa d'educació maternal (sobre la "P" de Programa, vegeu l'apt. III.2)
Llei de modificació de la Llei de regulació del sistema financer
Llei de regulació del sistema financer (però la llei andorrana)
Llei general de les finances públiques
Llei qualificada de la justícia
Ordinació general tributària
Projecte de llei de regulació del sistema financer
Reglament de les campanyes de sanejament ramader
Tractat sobre la no-prolifерació de les armes nuclears

2. Parts de les obres i els documents legals

S'escriuen amb **minúscula**:

annex I
apartat b
article 4
capítol II
disposició final
disposició transitòria
exposició de motius
preàmbul
secció cinquena (part d'una llei)

3. Designació de documents administratius, oficials i acreditatius

S'escriuen amb **minúscula**:

acta

carnet de conduir
carnet de la CASS
carnet de soci
carnet de transport escolar
carnet jove
carta
carta groga
carta verda
certificat d'antecedents penals
certificat de residència
certificat mèdic
diploma
document d'identitat
edicte
forfet d'esquí
passaport
saluda
sol·licitud
targeta de crèdit
targeta de lector
targeta magna
títol

4. Títols (de llibres, estudis, articles, conferències, ponències, discursos, obres d'art, obres de teatre, pel·lícules, etc.)

S'escriuen amb **majúscula** inicial primera (i també amb cursiva)

Aproximació a la flora i la fauna (estudi)
Ara que tinc vint anys (cançó)
Camp de blat (pintura)
Coneixements i usos lingüístics de la població d'Andorra (estudi)
Diccionari de la llengua catalana
Dona mirant el mar (fotografia)
El futur del petit comerç (ponència)
El gran dictador (pel·lícula)
El pensador (escultura)
Guerra i pau (novel·la)
La flauta màgica (òpera)
La situació actual de l'economia (article periodístic)
Robot en suspensió (escultura)
Terra baixa (obra de teatre)

5. Diaris, revistes i col·leccions

S'escriuen amb **majúscules** inicials (i també amb cursiva):

Andorra Magazine
Butlletí Oficial del Consell General
Butlletí Oficial del Principat d'Andorra
Col·lecció Arxius Parroquials
Diari de Sessions del Consell General
Poble Andorrà
Revista de Llengua i Dret
Serra d'Or

III Actes

1. Campionats, concursos, fires, cursos, exposicions, commemoracions, exposicions, congressos, simposis i jornades

S'escriuen amb **majúscula** inicial primera:

1a Milla popular
2a Exposició internacional de banyadors
5è Memorial Joan Canut
Any internacional de la fotografia en blanc i negre
Aniversari (2n) de la creació del Ballet Nacional
Biennal internacional de fotografia en blanc i negre
Campionat de pesca amb mosca
Campionat escolar de bàsquet
Campionat mundial d'esquí
Centenari del descobriment d'un medicament
Cicle de conferències sobre economia
Concurs de petanca
Congrés de biòlegs europeus
Copa andorrana de gimnàstica rítmica
Copa mundial de futbol
Cros popular
Curs de llenguatge administratiu
Curs de punta de coixí
Dia de l'escudella
Diada internacional de la defensa del medi ambient
Dona de l'any (premi)
Exposició d'obres d'art
Exposició monogràfica sobre la farga
Festa de l'escudella
Fira mercat
II Congrés de càncer de pulmó
Jornades informàtica i empresa
l'exposició Personatges d'ahir i d'avui
Lliga catalana
Mercat medieval
Milla popular
Millor escriptor de l'any (premi)
Mitja marató internacional
Open internacional d'esquí de muntanya
Pujada de motos de neu
Seminari de redacció d'informes
Setmana europea del patrimoni cultural
Simposi sobre medi ambient
Temporada de música i dansa
Temporada de teatre
Travessa d'estiu
Trofeu de muntanya
Trofeu infantil de patinatge
X Simposi d'infraestructura viària

S'exceptua d'aquest punt: Jocs Olímpics

2. Programes, projectes, plans

S'escriuen amb **majúscula** inicial primera:

Pla d'estudis de segona ensenyança
Pla de desenvolupament del poble de Pal
Pla estratègic

Programa d'integració de persones discapacitades
Programa de recerca i desenvolupament de...
Projecte de remodelació del barri antic

3. Cicles educatius, estudis, disciplines i assignatures

S'escriuen amb **minúscula**:

arquitectura
batxillerat
diplomatura
doctorat
dret
dret penal
educació infantil
educació maternal
enginyeria
estadística
filologia
formació professional (però FP)
història moderna i contemporània
llicenciat en dret
llicenciatura
màster
postgrau
primera ensenyança
psicologia
segona ensenyança

IV Temps

1. Períodes històrics, divisions temporals i moviments artístics i culturals

S'escriuen amb **minúscula**:

barroc
bronze antic
dijous
dilluns
dimarts
dimecres
dissabte
diumenge
divendres
edat mitjana
època tardoromana
edat del bronze
estiu
febrer
gener
hivern
il·lustració
març
mesos de l'any
modernisme
neolític
primavera
renaixement
renaixença
romànic

segle XIX
tardor

2. Festivitats cíviques i religioses

S'escriuen amb **majúscula** inicial:

Cap d'Any
Dia de Reis
Divendres Sant
Festa del Treball
Festa Major
Nadal
Pasqua
Sant Esteve (festa)
Sant Joan (festa)
Setmana Santa

3. Guerres i altres fets singulars

S'escriuen amb **majúscula** inicial:

Desembarcament de Normandia
Guerra Civil Espanyola
Guerra dels Sis Dies
Nova Reforma
Primera Guerra Mundial
Revolució Francesa
Revolució Industrial
Segona Guerra Mundial

V Lloc

1. L'article de davant dels noms andorrans i catalans

S'escriu amb **minúscula** inicial i fa contracció amb la preposició precedent:

al Serrat
del Serrat
el Pas de la Casa
el Serrat
el Tarter
la Massana
pel Serrat

2. Demarcacions i divisions territorials

S'escriuen amb **minúscula**:

comarca
departament (dels Pirineus Orientals)
diòcesi
país
parròquia
província
regió

3. Accidents i llocs geogràfics

S'escriuen amb **minúscula**:

balma (de la Margineda)
boïgues (dels Plans)
bony (dels Maïans)
bosc (de l'Ensegur)
canal (del Jou)
cap
clot (de les Solanelles)
coll
collada
coma
costa (de Perafita)
delta
est (però E, països de l'Est)
estany (de Cabana Sorda)
font (Blanca)
llac (del Cubil)
mar
nord (però N)
obaga (d'Enclar)
oest (però O, Oest americà)
península (península Ibèrica)
pic (Negre)
pla (de l'Ingla)
pleta (dels Orris)
pont (d'Arans)
port (d'Envalira)
prat (de la Borda)
riu (Valira)
roc (de l'Àliga)
sud (però S, Àfrica del Sud)

4. Places, carrers i altres vies

S'escriuen amb **minúscula**:

avinguda
baixada
barri
camí
carrer
carretera
desviació
parc
passeig
plaça
pujada
rambla
ronda
travessera
vial

5. Edificis, estances, instal·lacions esportives i parts d'aquestes construccions

S'escriuen amb **minúscula**:

borda
ca

cabana
cal
camp d'esports
camp de futbol
casa
casa de colònies
caseta (caseta d'Informació)
castell
colònies
edifici
edifici administratiu
ermita
església
estadi comunal
gimnàs
monestir
molí
piscina comunal
piscina dels Serradells
pista d'esquaix
pista de tennis
sala
sala d'actes
sala d'activitats
sala d'exposicions
sala del jovent
sala polivalent